

Документ з обмеженим доступом

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Наказ № ____

від __. __. 201__р.

підпис

ПІБ

**(ПРИМІРНІ) ПРАВИЛА
ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В**

(назва суб'єкта)

Увага!

Примірні правила вимагають адаптації
кожним суб'єктом з урахуванням особливостей його внутрішньої
організації

201__ р.

Ці Правила фінансового моніторингу (далі - Правила) визначають механізми реалізації комплексу заходів із здійснення фінансового моніторингу для запобігання використанню _____ (далі – суб'єкт) для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення.

Правила відображають внутрішню систему фінансового моніторингу суб'єкта, що забезпечує виявлення фінансових операцій, які пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, визначають, відповідно до законодавства, порядок інформування про такі фінансові операції Державну службу фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг) та визначають порядок зберігання пов'язаних з такими операціями документів.

1. ОПИС ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ СУБ'ЄКТА

1.1 Внутрішня система фінансового моніторингу суб'єкта ґрунтується на таких засадах:

безпосередня участь працівників суб'єкта за посадами, зазначеними у п.1.6.1, у виявленні фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

неупереджене ставлення до клієнтів суб'єкта;

дотримання конфіденційності щодо інформації, яка отримується під час проведення фінансового моніторингу та/або надається Держфінмоніторингу (у тому числі про факт передачі відомостей про фінансову операцію);

запобігання залученню працівників суб'єкта до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.2 Відповідальним за організацію виконання вимог законодавства України з питань запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та організацію внутрішньої системи запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, є керівник суб'єкта.

1.3 З метою забезпечення належного здійснення первинного фінансового моніторингу у суб'єкта призначається відповідальний працівник. Відповідальний працівник суб'єкта призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта, що передбачає здійснення функцій управління суб'єктом первинного фінансового моніторингу в цілому та/або його підрозділами.

1.4 Відповідальний працівник), призначається керівником суб'єкта з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), протягом трьох робочих днів з дати встановлення ділових відносин з клієнтом, який має намір вчинити правочин щодо купівлі-продажу нерухомості, але до моменту здійснення суб'єктом такої операції.

1.5 Відповідальний працівник суб'єкта є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника може бути покладено на керівника суб'єкта.

Одна і та сама особа не може бути призначена відповідальним працівником одночасно суб'єкта і його відокремленого підрозділу, а також одночасно декількох відокремлених підрозділів

1.6. Внутрішня система фінансового моніторингу суб'єкта складається з _____ рівнів (якщо функції відповідального працівника покладені на керівника суб'єкта, то внутрішня система фінансового моніторингу складається з двох рівнів з об'єднанням виконуваних функцій, якщо на іншого працівника – з трьох) (обрати потрібний варіант).

1.6.1 Перший рівень включає здійснення внутрішнього фінансового моніторингу працівниками суб'єкта у відповідності до Програми та цих Правил, в межах їх компетенції, та передбачає виконання наступних функцій:

- здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта;
- оцінка ризику клієнта;
- аналіз фінансових операцій клієнта перед їх проведенням, а також в процесі обслуговування клієнта;
- виявлення операцій, які відповідно до законодавства України та внутрішніх документів суб'єкта підлягають фінансовому моніторингу.

Фінансовий моніторинг на першому рівні здійснюють працівники, які обіймають наступні посади та безпосередньо забезпечують встановлення ділових відносин, надання послуг клієнтам, здійснюють ідентифікацію, верифікацію клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів, аналіз фінансових операцій:

№	Посада	Назва структурного підрозділу суб'єкта
1.		
...		

1.6.2. Другий рівень включає здійснення фінансового моніторингу відповідальним працівником, у відповідності до Програми та цих Правил, в межах його компетенції, та передбачає виконання наступних функцій:

- керівництво та координація внутрішньої системи суб'єкта із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- аналіз отриманої від працівників суб'єкта інформації;
- прийняття рішення щодо реєстрації фінансової операції у реєстрі фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (далі - Реєстр) та повідомлення уповноважених органів;
- забезпечення проведення кількісної та якісної оцінки ризиків, розробки методології з управління ризиками, створення системи ведення та оброблення даних щодо ризиків;
- інші функції, відповідно до законодавства, Правил, Програми та інших внутрішніх документів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

1.6.3 Третій рівень включає здійснення керівником суб'єкта таких функцій:

- забезпечення проведення фінансового моніторингу на всіх рівнях;
- здійснення контролю за належним виконання працівниками суб'єкта вимог законодавства України з питань запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення цих Правил та Програми;
- розгляд звітів відповідального працівника та прийняття, у разі необхідності, передбачених цими Правилами рішень.

(якщо суб'єктом обрано дворівневу внутрішню систему фінансового моніторингу то функції відповідального працівника, зазначені у п.1.6.2, доповнюються функціями контролю з п.1.6.3, а п.1.6.3 – вилучається)

1.7 Взаємодія відповідального працівника та інших працівників суб'єкта здійснюється таким чином: працівники суб'єкта, що відповідають за ідентифікацію, верифікацію клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та здійснення фінансових операцій у разі виявлення підстав для відмови у встановленні ділових відносин або їх розірвання, відмови у проведенні фінансових операцій, зупинення фінансових операцій, у разі виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, а також, у разі виникнення підозри, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України, як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції, а також у

інших випадках виникнення у них підозр, повідомляють про це відповідальному працівнику, який оцінює обґрунтованість цих припущень та приймає рішення про необхідність надання інформації Держфінмоніторингу та правоохоронним органам, вчинення інших дій у порядку, визначеному законодавством та цими Правилами.

Повідомлення відповідального працівника здійснюється негайно, але не пізніше закінчення робочого дня в якому відбулися дії, наведені у першому абзаці цього пункту (відмова у встановленні ділових відносин або їх розірвання, відмова у проведенні фінансових операцій, зупинення фінансових операцій, виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу тощо). Повідомлення відповідальному працівнику оформлюється службовою запискою, у якій зазначається, зокрема:

- короткий опис суті та достатності підстав для подання інформації відповідальному працівнику;
- додаткова інформація про операцію (діяльність, послуги, активи, тощо) та інші операції, пов'язані з нею;
- учасники операції, їх діяльність чи джерела походження активів та наявна інформація про них;
- кількість аркушів копій документів які додаються.

1.8 Відповідальний працівник не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця складає письмову довідку довільної форми про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню зброї масового знищення. Відповідальний працівник підписує довідку.

Довідка, зокрема, містить інформацію щодо:

- виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходів, які були вжиті;
- зареєстрованих фінансових операцій з ознаками внутрішнього фінансового моніторингу;
- зупинених фінансових операцій;
- фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом було відмовлено;
- ужитих заходів стосовно розроблення та поновлення правил і програм проведення фінансового моніторингу;
- результатів проведених відповідальним працівником внутрішніх перевірок діяльності підрозділів або працівників;
- підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

1.9 У разі якщо повноваження відповідального працівника суб'єкта виконує керівник суб'єкта, то зазначена письмова довідка складається і підписується ним.

2. ПОРЯДОК ПОСТАНОВКИ НА ОБЛІК (ЗНЯТТЯ З ОБЛІКУ) У ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ СУБ'ЄКТА І ЙОГО ВІДОКРЕМЛЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

2.1. Спеціально визначені суб'єкти зобов'язані стати на облік у Держфінмоніторингу як суб'єкти не пізніше дня встановлення ділових відносин з клієнтом (проведення фінансової операції) у випадках, визначених статтею 8 Закону.

2.2. Інформація, необхідна для взяття суб'єкта на облік, подається в паперовому вигляді шляхом надсилання поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або вручення під розписку та обов'язково повинна містити відомості про реєстрацію суб'єкта, призначення відповідального працівника, особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності (у разі призначення такої особи), а також відокремлені підрозділи суб'єкта (у разі їх наявності).

Примірник (копія) відповідної форми зберігається суб'єктом разом з повідомленням про результати її обробки протягом п'яти років.

2.3. Підтвердженням дотримання суб'єктом строків подання інформації, передбачених Законом, є наявність у суб'єкта документа, виданого оператором поштового зв'язку, що підтверджує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення, або відмітки Держфінмоніторингу про отримання інформації.

2.4. У разі зміни інформації, яка подана суб'єктом до Держфінмоніторингу для взяття на облік, зокрема про:

- призначення чи звільнення відповідального працівника;
- призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;
- зміну відомостей про суб'єкта та/або про відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки,

суб'єкт протягом трьох робочих днів з дати настання таких змін подає Держфінмоніторингу відповідну інформацію.

2.5. Інформація про припинення діяльності надсилається суб'єктом до Держфінмоніторингу не пізніше трьох робочих днів з дня настання відповідної події, а саме:

- завершення процедури ліквідації суб'єкта з внесенням запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;
- прийняття органами управління суб'єкта рішення про припинення його діяльності.

Інформація про припинення діяльності, необхідна для зняття суб'єкта з обліку, обов'язково повинна містити причини припинення діяльності.

2.6. У разі надходження від Держфінмоніторингу інформації про подання відомостей, необхідних для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), не в повному обсязі або з помилками, суб'єкт протягом трьох робочих днів з дати отримання відповідного повідомлення зобов'язаний подати інформацію в повному обсязі (без помилок).

2.7. Якщо суб'єкт не отримав від Держфінмоніторингу повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік):

- протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення,
- або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації, необхідної для взяття її на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік) (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення),

суб'єкт (відокремлений підрозділ) звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

2.8. Отримання від Держфінмоніторингу (при необхідності) копії повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), або довідки про обліковий ідентифікатор здійснюється за письмовим запитом суб'єкта.

3. ПЕРЕЛІК ПРАВ ТА ОBOB'ЯЗКІВ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА, А ТАКОЖ ІНШИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОВЕДЕННІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

3.1. Відповідальний працівник очолює та координує внутрішню систему запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3.2. Відповідальний працівник є незалежним у своїй діяльності, підзвітним тільки керівнику суб'єкта. При здійсненні фінансового моніторингу відповідальний працівник у межах своєї компетенції самостійно приймає рішення.

3.3. Відповідальний працівник здійснює свої повноваження на підставі посадової інструкції.

Посадова інструкція відповідального працівника повинна містити повноваження (права), функції та завдання, передбачені законодавством, іншими внутрішніми документами суб'єкта, а

також відповідальність за своєчасність повноту виконання покладених на нього завдань, функцій та обов'язків.

3.4. Відповідальний працівник має право:

- доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів суб'єкта;
- залучати будь-яких працівників суб'єкта до здійснення заходів з фінансового моніторингу та перевірок з цих питань;
- одержувати пояснення від працівників суб'єкта незалежно від займаних посад з питань проведення фінансового моніторингу.

3.5. До посадових обов'язків відповідального працівника належать:

- забезпечення повідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, про фінансові операції осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;
- забезпечення повідомлення Держфінмоніторингу та визначених законодавством правоохоронних органів про фінансові операції (їх учасників), стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;
- надання консультацій працівникам суб'єкта щодо здійснення заходів з фінансового моніторингу;
- прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції (*повідомлення керівника суб'єкта щодо необхідності зупинення проведення фінансової операції – у випадку трирівневої системи фінансового моніторингу*) на визначених законодавством підставах та у порядку, встановленому розділом 14 цих Правил;
- прийняття рішення про віднесення фінансової операції до такої, що згідно Програми здійснення фінансового моніторингу підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, з'ясування суті, мети та характеру такої операції;
- здійснення реєстрації фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, в порядку встановленому законодавством та цими Правилами;
- повідомлення Держфінмоніторингу про операції стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції;
- повідомлення Держфінмоніторингу про операції стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- організації розроблення, подання на затвердження внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу, забезпечення їх постійного оновлення з урахуванням вимог законодавства, а також контроль за їх виконанням;
- сприяння проведенню уповноваженими представниками Держфінмоніторингу перевірок діяльності суб'єкта щодо дотримання законодавства у сфері фінансового моніторингу;
- забезпечення подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити Держфінмоніторингу та відповідних правоохоронних органів.

3.6. Відповідальний працівник суб'єкта виконує інші функції відповідно до законодавства, Правил, Програм та інших внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

3.7. Інші працівники суб'єкта, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, при виконанні своїх посадових обов'язків зобов'язані:

- сприяти відповідальному працівнику у здійсненні ним своїх функцій;
- дотримуватись вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення;

- дотримуватись вимог Правил та Програми а також інших внутрішніх документів, які стосуються фінансового моніторингу;
- проводити ідентифікацію, верифікацію клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- забезпечувати документальне підтвердження проведених заходів;
- не розголошувати інформацію, що стосується ідентифікації клієнтів та осіб, які є учасниками фінансової операції, і не використовувати її в своїх інтересах або інтересах третіх осіб, крім випадків, передбачених законом, якщо під час виконання своїх функцій та/або надання послуг безпосередньо або опосередковано отримали цю інформацію;
- у разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта - вжити заходів для перевірки та уточнення інформації стосовно ідентифікації такого клієнта (особи);
- проводити аналіз фінансових операцій, спрямований на виявлення тих, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
- постійно оновлювати відповідно до законодавства та внутрішніх процедур інформацію про зміст діяльності клієнта та його фінансовий стан;
- проводити аналіз відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан;
- вживати належних заходів для обмеження ризику зловживань, пов'язаних з послугами, що надаються з використанням новітніх технологій, зокрема забезпечують проведення операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;
- забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, в день виникнення підозр, після їх проведення або при спробі їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення;
- надавати відповідальному працівнику суб'єкта інформацію, необхідну для прийняття ним рішення про реєстрацію фінансової операції та іншу інформацію, необхідну для виконання ним покладених на нього обов'язків;
- сприяти відповідальному працівнику суб'єкта у проведенні перевірки діяльності підрозділів суб'єкта на предмет дотримання ними законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також виконання Правил та Програми;
- забезпечувати нерозголошення у суб'єкта та за його межами інформації, яка надається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (в тому числі про факт подання такої інформації);
- виконувати інші обов'язки відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

3.8. Працівники суб'єкта мають право:

- ознайомлюватись з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;
- брати участь у навчальних заняттях з питань фінансового моніторингу, що проводяться відповідальним працівником;
- отримувати від відповідального працівника суб'єкта консультації з питань фінансового моніторингу, необхідні для виконання покладених на них обов'язків;
- надавати пропозиції відповідальному працівнику суб'єкта щодо вдосконалення організації внутрішньої системи фінансового моніторингу;
- вимагати та отримувати документи при проведенні процедури ідентифікації, верифікації та вивчення особи, а також інші права, передбачені нормами чинного законодавства з питань фінансового моніторингу та внутрішніми положеннями.

3.9. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу суб'єкта з питань проведення фінансового моніторингу, відповідальний працівник суб'єкта організовує та проводить відповідне

навчання згідно Порядку підготовки персоналу (працівників) суб'єкта та графіків проведення освітніх та практичних заходів у сфері фінансового моніторингу.

3.10. Освітньо-практичні заходи з питань фінансового моніторингу проводяться суб'єктом не рідше одного разу на рік.

4. ПОРЯДОК ІДЕНТИФІКАЦІЇ, ВЕРИФІКАЦІЇ ТА ВИВЧЕННЯ КЛІЄНТІВ

4.1. Ідентифікація, верифікація клієнта (представника клієнта) здійснюються до або під час встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених Законом), але до проведення фінансової операції.

4.2. Суб'єкт здійснює ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта) або осіб, які є вигодоодержувачами за фінансовими операціями, що проводяться через суб'єкта у разі:

- встановлення ділових відносин;
- виникнення підозри;
- проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;
- проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах.

Клієнтом суб'єкта вважається особа, яка :

- звертається за наданням послуг до суб'єкта;
- користується послугами суб'єкта.

4.3. Ідентифікація, верифікація клієнта (представника клієнта) здійснюються на підставі поданих клієнтом або його представником офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено Законом). Копії документів мають бути засвідчені нотаріально, або посадовою особою, які відповідно до закону має право на вчинення таких нотаріальних дій, або особою, яка видала оригінал такого документу.

4.4. Суб'єкт здійснює ідентифікацію та верифікацію клієнтів у разі проведення операцій з об'єктами нерухомості під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, під час підготовки та/або здійснення правочинів щодо купівлі-продажу нерухомості.

Даний перелік не є вичерпним. Суб'єкт має доповнити перелік операцій, які здійснюються в рамках його діяльності з урахуванням власної специфіки.

4.5. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт (відокремлений підрозділ) здійснює заходи з проведення поглибленої перевірки клієнта та уточнення цієї інформації шляхом направлення запиту до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, юридичних осіб у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4.6. Для проведення поглибленої перевірки, уточнення інформації щодо ідентифікації та верифікації клієнта або інших учасників фінансової операції суб'єкт (відокремлений підрозділ) може витребувати, а клієнт (представник клієнта) зобов'язаний подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким суб'єктом інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4.7. З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт витребує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

4.8. Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються суб'єктом на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої

ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

4.9. Суб'єкт під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлює:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності);

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

4.10. Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів суб'єкт встановлює:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, громадянство;

2) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка; з'ясовують відомості про органи управління; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). Суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

4.11. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи. В такому випадку верифікація клієнта не проводиться.

У разі, якщо у подальшому цей клієнт звертається до суб'єкта особисто, його верифікація здійснюється у встановленому порядку.

4.12. Під час верифікації клієнта суб'єкт здійснює встановлення (підтвердження) відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

4.13. У разі якщо в інтересах клієнта діє його представник, суб'єкт повинен встановити місце фактичного проживання представника клієнта на території України на момент проведення верифікації.

У разі якщо представник клієнта не проживає на території України на момент проведення верифікації, суб'єкт повинен встановити місце його перебування на території України на момент проведення верифікації.

4.14. При проведенні ідентифікації, верифікації та вивченні клієнта суб'єкт може скласти анкету. Анкета є внутрішнім документом суб'єкта, який заповнюється і підписується працівником, уповноваженим на здійснення ідентифікації та верифікації.

4.15. Під час вивчення клієнта суб'єкт з'ясовує:

а) належність клієнта до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб;

б) належність клієнта до такої організації, юридичної або фізичної особи, яка пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення та/або наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та змін до нього, який формується у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України;

в) інформацію про фінансовий стан клієнта;

г) зміст діяльності клієнта;

г) для фізичної особи - місце реєстрації або місце фактичного перебування чи місце тимчасового перебування в Україні (включаючи усі дані щодо місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири);

д) мету та характер ділових відносин з суб'єктом.

Після отримання інформації про фінансовий стан клієнта суб'єкт проводить аналіз її відповідності з інформацією про зміст діяльності клієнта.

Місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються суб'єктом на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України може бути встановлено на підставі таких документів:

- довідка про реєстрацію місця проживання або місця перебування;
- договір оренди житлового приміщення;
- довідка готелю, мотелю, гуртожитку про перебування особи у цьому закладі;
- довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи тощо.

4.16. Якщо під час здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (особи, яка діє від його імені) було встановлено, що клієнт має відношення до публічних діячів, або пов'язаних з ними осіб, або до благодійної або неприбуткової організації, відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) повинен:

1) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

2) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта ділові відносини з такими особами;

3) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

4) проводити моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

5) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Інформацію щодо того, чи має клієнт відношення до публічних діячів, суб'єкт (відокремлений підрозділ) може отримувати шляхом письмового опитування клієнта (уповноваженого представника).

З метою з'ясування джерел походження коштів таких осіб суб'єкт здійснює аналіз інформації, наданої клієнтом та отриманої з інших джерел, та готує обґрунтований висновок щодо наявності потенційних та реально достатніх фінансових можливостей, розпорядження якими дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

Якщо під час вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта та/або в процесі обслуговування клієнта виявлено факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних з публічними особами, то відповідальний працівник у день виявлення такого факту письмово інформує про це керівника для отримання письмового дозволу на продовження існуючих ділових відносин.

4.17. Інформаційні ресурси, які можна використовувати в процесі встановлення факту належності клієнта до **національних публічних діячів**:

- База публічних діячів України <http://www.pep.org.ua>;
 - Інтернет-довідник «Офіційна Україна сьогодні» <http://dovidka.com.ua>;
 - Інтернет ресурс «Публічні діячі» <http://www.public.biz.ua>;
 - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua/>;
 - Офіційне Інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua>;
 - Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>.
 - Офіційні веб-сайти міністерств;
 - Офіційні веб-сайти інших ЦОВВ
 - Офіційний веб-сайт Національного банку України <http://www.bank.gov.ua/>
 - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України <http://www.ccu.gov.ua/>
 - Офіційний веб-сайт Верховного Суду України (<http://www.scourt.gov.ua>)
 - Офіційний веб-портал Судової влади України: <http://court.gov.ua/>
 - Офіційні веб-сайти: Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ <http://sc.gov.ua/>; Вищого господарського суду України <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>; Вищого адміністративного суду України <http://www.vasu.gov.ua/>
 - Офіційний веб-сайт Вищої ради юстиції <http://www.vru.gov.ua/>
 - Офіційний веб-сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України <http://www.vkksu.gov.ua>
 - Офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua/> та територіальних органів прокуратури <http://www.gp.gov.ua/ua/regions>
 - Офіційний веб-портал Міністерства оборони України <http://www.mil.gov.ua/>
 - Офіційний веб-сайт Служби безпеки України та його заступники <https://ssu.gov.ua/ua/pages/5>
- Інформаційні ресурси стосовно **іноземних та міжнародних публічних діячів**:
- Lexisnexis <http://www.lexisnexis.com>;
 - Список Доу Джонса (Dow Jones Watchlist) <http://www.dowjones.com>;
 - Six Financial Information <http://www.six-financial-information.com>;
 - Accuity's Global PEP <http://www.accuity.com/compliance/pep-due-diligencedatabase>;
 - Thomson Reuters World-Check <https://risk.thomsonreuters.com/products/world-check>

4.18. Належність клієнта до організації, юридичної або фізичної особи, що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення та/або наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції фіксується письмово до проведення фінансової операції та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації клієнта.

4.19. Суб'єкту забороняється встановлювати ділові відносини та проводити фінансові операції з юридичними чи фізичними особами, які включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

Суб'єкт зобов'язаний негайно повідомляти Держфінмоніторинг про спроби встановлення ділових відносин (проведення фінансових операцій) такими особами.

Суб'єкт, відповідно до статті 17 Закону, має право зупинити здійснення фінансових операцій особами, яких включено до переліку фізичних осіб Російської Федерації та України, юридичних осіб Російської Федерації та юридичних осіб України, розташованих на тимчасово окупованій території, у

зв'язку з діями цих осіб, що підривають та загрожують територіальній цілісності, суверенітету і не залежності України, що зазначені у списках індивідуальних санкцій, та повідомляти про це Держфінмоніторинг.

4.20. Інформаційні ресурси щодо переліку осіб, до яких застосовані індивідуальні санкції Радою Європейського Союзу та Сполученими Штатами Америки (в т.ч. OFAC):

<http://www.treasury.gov/ofac/downloads/prgrmlst.txt>

<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDN-List/Pages/default.aspx>

<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/ukraine.aspx>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0238&rid=1>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:078:0006:0015:EN:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0151&rid=4>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0433&rid=1>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0477&from=EN>

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2014_160_R_0004&from=EN

<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/31cfr589.pdf>

[http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/OFAC-Enforcement/Pages/20140716.aspx»](http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/OFAC-Enforcement/Pages/20140716.aspx)

4.21. У разі якщо суб'єкту стало відомо, що документи, на основі яких проводились ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта, зазнали змін або закінчився строк їх дії, суб'єкт уточнює інформацію про клієнта шляхом відповідного звернення до нього або може провести повторну ідентифікацію та верифікацію клієнта при здійсненні клієнтом чергової фінансової операції.

4.22. У разі отримання від органів державної влади інформації, яка підтверджує факт надання клієнтом недостовірної або не повної інформації такому клієнту присвоюється високий рівень ризику та суб'єкт може відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції.

4.23. У разі виявлення клієнта, який характеризується неприйнятно високим рівнем ризику суб'єкт має право відмовити такому клієнту у встановленні (підтриманні) ділових відносин або у проведенні фінансової операції.

4.24. У разі якщо стосовно клієнта суб'єктом встановлено рівень ризику "високий", суб'єкт (відокремлений підрозділ) вживає щодо таких клієнтів застережних заходів, що можуть включати:

поглиблену перевірку клієнта;

перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації і верифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

збирання з публічних джерел інформації про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу про фінансові операції клієнтів, яким суб'єкт (відокремлений підрозділ) встановив високий рівень ризику.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення клієнта, який характеризується високим рівнем ризику, може бути доповнений суб'єктом самостійно з урахуванням специфіки його діяльності.

Такі заходи фіксуються письмово в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації клієнта.

4.25. Оцінка ризику здійснюється суб'єктом відповідно до критеріїв та методів, визначених розділами 6 та 7 цих Правил.

5. КРИТЕРІЇ РИЗИКУ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

5.1. Суб'єкт розробляє критерії класифікації клієнтів щодо ризику проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, з урахуванням критеріїв, визначених Міністерством фінансів України.

5.2. Оцінка ризику здійснюється щодо клієнтів, яким надаються фінансові або інші послуги

та/або з якими встановлюються ділові (договірні) відносини, з урахуванням вимог та рекомендацій щодо управління ризиками, визначених Держфінмоніторингом.

5.3. Суб'єкт проводить визначення ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до розроблених критеріїв, зокрема, за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, типом клієнта, видом послуг, які клієнт отримує від суб'єкта.

5.4. Суб'єкт періодично, але не рідше ніж раз на рік, переглядає власні критерії ризику, а також заходи з управління ризиками з метою їх актуалізації та врахування змін, які відбулися в діяльності самого суб'єкта та в законодавстві у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5.5. Оцінювання ризику за географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи здійснюється стосовно клієнта або установи країна походження та/або реєстрації яких, країна надходження чи переказу коштів яким (якими), країна розташування банку контрагента яких, країна походження, реєстрації контрагента яких є країною, про яку з надійних джерел відомо, що вона:

- включена до Переліку держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, – що формується та затверджується у порядку, встановленому законодавством;
- підтримує терористичну діяльність, підпадає під санкції, ембарго або аналогічні заходи відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН та/або законодавства України;
- віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон;
- має стратегічні недоліки у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до заяв Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

5.6. Оцінювання ризику за типом клієнта здійснюється, якщо клієнт:

- включений до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, що оприлюднений на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу;
- є публічним діячем, його близькою особою або пов'язаною з ним особою;
- є неприбутковою організацією;
- є іноземною фінансовою установою (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах – членах Європейського Союзу, державах – членах FATF), з якою устанавлюються кореспондентські відносини;
- проводить фінансові операції, що не відповідають його фінансовому стану та/або суті діяльності;
- є трастом, фондом довірчого управління або має складну структуру власності;
- надає послуги з обміну валют та/або переказу грошових коштів (крім банків та Українського державного підприємства поштового зв'язку);
- є суб'єктом господарювання, що проводить лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;
- є суб'єктом господарювання, діяльність якого пов'язана з виробництвом або реалізацією зброї;
- є акціонерним товариством-нерезидентом, яке здійснило випуск акцій на пред'явника;
- є підприємством, про яке з надійних джерел відомо, що воно відсутнє за місцезнаходженням та не подає передбаченої законодавством звітності протягом двох років поспіль.

Зазначені типи ризику клієнтів можуть доповнюватися суб'єктом в залежності від специфіки його діяльності.

5.7. Оцінювання ризику фінансових операцій здійснюється за такими критеріями:

- фінансова операція має заплутаний або незвичний характер, або це сукупність, пов'язаних між собою фінансових операцій, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети;
- неодноразове проведення фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення процедур фінансового моніторингу або ідентифікації (верифікації), передбачених Законом;
- регулярне *(не рідше одного разу в місяць протягом календарного року)* отримання з рахунка(ів) клієнта(ів) коштів готівкою, що надходять в безготівковому вигляді від третьої(их) особи(осіб) за винятком виплати заробітної плати, стипендій, пенсій та соціальних виплат;
- істотне збільшення *(на 100 тис. грн. і більше протягом одного місяця)* залишку на рахунку клієнта, який регулярно знімається готівкою через касу власне клієнтом або його представником;
- переказ коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту), зокрема надання та повернення інвестицій (доходів від інвестиційної діяльності на території України), позик, кредитів, фінансової допомоги та інших запозичень; виплата дивідендів, відсотків, роялті;
- надання дистанційних послуг, зокрема у разі регулярного *(не рідше одного разу в місяць протягом календарного року)* отримання клієнтом дистанційних послуг, якщо у суб'єкта виникають підозри, що такі операції можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) коштів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- регулярне *(не рідше одного разу в місяць протягом календарного року)* одержання/надання/повернення фінансової допомоги, позик, кредитів та інших запозичень;
- передавання особою доручення про здійснення фінансової операції через представника (посередника), якщо представник (посередник) виконує доручення особи без встановлення прямого (особистого) контакту з суб'єктом;
- здійснення операції купівлі/продажу або відступлення права грошової вимоги;
- регулярне *(не рідше одного разу в місяць протягом календарного року)* укладення особою строкових угод або використання інших похідних фінансових інструментів, особливо таких, що не передбачають поставки базового активу, за фінансовими операціями з одним або кількома контрагентами, результатом чого є постійний прибуток або постійні збитки особи;
- спроба клієнта перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою.

Зазначені типи ризику фінансових операцій можуть доповнюватися суб'єктом в залежності від специфіки його діяльності.

5.8. У разі виявлення фінансової операції, яка може мати ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт вживає всіх необхідних заходів для з'ясування чи підлягає така фінансова операція внутрішньому фінансовому моніторингу.

6. ПОРЯДОК ОЦІНКИ ТА ПЕРЕОЦІНКИ РИЗИКУ

6.1. Рівень ризику – вірогідність здійснення клієнтом фінансової операції, наслідком якої є легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, який встановлюється суб'єктом та може набувати значень «низький», «середній», «високий».

Уперше рівень ризику визначається та фіксується під час встановлення ділових (договірних) відносин з клієнтом відповідальним працівником на підставі інформації, отриманої при ідентифікації клієнта (його представника).

У разі якщо клієнт підпадає хоча б під один із критеріїв ризику, зазначених в п.5.5- 5.7 розділу 5, рівень ризику такого клієнта не може визначатися як «низький».

6.2. Суб'єкт зобов'язаний здійснювати переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові

відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше одного разу на рік з метою їх підтримання в актуальному стані та документувати результати оцінки чи переоцінки ризиків.

6.3. Відповідно до розроблених критеріїв класифікації клієнтів суб'єкт встановлює категорії клієнтів, які мають низький, середній, високий ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

6.4. Високий рівень ризику встановлюється:

За географічним розташуванням держави проживання (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів:

- держава включена до Переліку держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, - що формується та затверджується у порядку, встановленому законодавством;
- держава підтримує терористичну діяльність, підпадає під санкції, ембарго або аналогічні заходи відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН та/або законодавства України;
- держава (територія) віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон.

За типом клієнта:

- клієнт включений до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, - що формується спеціально уповноваженим органом;
- клієнт є публічним діячем, його близькою особою або пов'язаною з ним особою;
- клієнт є іноземною фінансовою установою (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)), з якою установлюються кореспондентські відносини.

З метою встановлення країн, що підтримують міжнародну терористичну діяльність, суб'єкт може використовувати офіційні джерела інформації (включаючи інтернет-сторінки) Кабінету Міністрів України, Національного банку України, інших державних органів, а також міжнародних та міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

6.5. Фіксація результатів визначення ступеню ризику здійснюється відповідальним працівником у документі, визначеним суб'єктом первинного фінансового моніторингу, з урахуванням особливостей його діяльності.

6.6. Форма підписується відповідальним працівником, також фіксується дата визначення рівня ризику. Форма зберігається в роздрукованому вигляді разом з документами по ідентифікації клієнтів.

7. ОПИС ЗАХОДІВ СУБ'ЄКТА З УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

7.1. Управління ризиками - заходи, які здійснюються суб'єктом із створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – СУР), яка передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх зменшення.

Суб'єкт зобов'язаний здійснювати управління ризиками з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

7.2. Суб'єкт забезпечує функціонування СУР шляхом:

- документування фактів, що можуть вплинути на формування відповідного(их) рівня(ів) ризику(ів);
- урахування результатів оцінки, моніторингу та аналізу ризиків, а також оцінювання можливого впливу на рівні ризику рішень суб'єкта до їх прийняття;

- ужиття застережних заходів.

7.3. Для забезпечення створення та функціонування СУР суб'єкт встановлює, розподіляє (шляхом визначення у посадових інструкціях, контрактах тощо та доводить до відома відповідних працівників суб'єкта їх функціональні обов'язки щодо здійснення фінансового моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та здійснення оцінки ризиків, моніторингу ризиків клієнтів, аналіз ризику використання послуг суб'єкта для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

7.4. Суб'єкт забезпечує визначення ризику клієнта відповідно до розроблених критеріїв класифікації клієнтів до/або під час встановлення ділових відносин.

Проведення ідентифікації та вивчення клієнтів суб'єктом включає постійне проведення заходів із вивчення клієнта - моніторинг (перегляд) операцій, що здійснюються в ході ділових відносин, на їх відповідність характеристиці клієнта та визначеному ризику клієнта.

Для оцінки ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму суб'єкт додатково може вивчати фінансові операції осіб - учасників операції, що оцінюються (у разі їх здійснення за участю самого суб'єкта).

За результатами ділових відносин та заходів із вивчення клієнта характеристика клієнта може бути уточнена та рівень ризику змінений.

7.5. У разі виявлення клієнтів, які характеризуються середнім та високим ризиком, суб'єкт виконує дії, визначені в розділі 4 цих Правил.

7.6. Відповідно до встановленого за результатами проведеної ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта, а також аналізу послуг, що надаються клієнту, та проведених ним операцій рівня ризику клієнта, суб'єкт оновлює інформацію, отриману за результатами ідентифікації та вивчення клієнта, змісту його діяльності та фінансового стану у такі строки:

- для клієнтів з високим ризиком - **не рідше одного разу на рік;**
- для клієнтів з середнім ризиком – не рідше **одного разу на два роки;**
- для клієнтів з низьким ризиком – не рідше **одного разу на три роки.**

7.7. Не рідше одного разу на рік суб'єкт здійснює оцінку та аналіз ризику використання своїх послуг для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

7.8. Ключовим заходом при встановленні ділових відносин та проведенні фінансових операцій, що здійснюються без безпосереднього контакту з клієнтом, чи пов'язаних з використанням новітніх технологій, чи інших фінансових операцій з підвищеним ступенем ризику є ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів суб'єкта, яка здійснюється у відповідності до законодавства та цих Правил.

7.9. Якщо під час здійснення операцій клієнтом використовуються електронні документи, перевіряється наявність всіх необхідних реквізитів, встановлених законодавством або договором, засвідчення електронним-цифровим підписом тощо.

8. ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ВСТАНОВЛЕННЯ ДІЛОВИХ ВІДНОСИН З КЛІЄНТОМ АБО ВІД ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОПЕРАЦІЇ

8.1. При першому зверненні клієнта до суб'єкта щодо встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції **відповідний працівник суб'єкта**– (зазначити посаду) здійснює ідентифікацію клієнта у порядку, визначеному розділом 4 цих Правил.

На підставі отриманої від працівника суб'єкта, який забезпечує здійснення ідентифікації, верифікації або вивчення клієнта інформації відповідальний працівник у відповідності до статті 10 Закону, може прийняти рішення про відмову в проведенні фінансових операцій, про відмову від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин), про відмову клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин).

8.2. Суб'єкт зобов'язаний:

відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом

розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі, коли здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі якщо встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів)), є неможливим або якщо у суб'єкта виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

відмовити клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі встановлення факту подання ним під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (поглибленої перевірки клієнта) недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта.

8.3. Суб'єкт має право відмовитися:

від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з Законом підлягає фінансовому моніторингу;

від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого рівня ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

8.4. У разі прийняття рішення про відмову в проведенні фінансової операції, про відмову від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин), про відмову клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) відповідальний працівник повідомляє про це керівника суб'єкта та забезпечує внесення такої інформації до реєстру не пізніше наступного робочого дня після прийняття зазначеного рішення. Ведення реєстру здійснюється в порядку, встановленому Наказом.

Відповідальний працівник забезпечує подання повідомлення Держфінмоніторингу про проведення операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок клієнта, та про осіб, які мають намір або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції за формою № 2-ФМ, затвердженою Наказом протягом одного робочого дня з дати відмови, але не пізніше наступного робочого дня.

8.5. У разі неможливості здійснення ідентифікації та/або верифікації (у тому числі встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) клієнта відповідно до вимог законодавства або якщо виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені працівник суб'єкта, що забезпечує здійснення ідентифікації, в день звернення такого клієнта, але до встановлення з ним ділових відносин та/або проведення фінансової операції повідомляє про це відповідального працівника.

На підставі отриманої інформації відповідальний працівник, відповідно до частини першої статті 10 Закону, приймає рішення про відмову від встановлення ділових відносин з клієнтом та/або проведення фінансової операції та інформує керівника суб'єкта про прийняте рішення.

У такому разі протягом одного робочого дня з дати відмови, але не пізніше наступного робочого дня відповідальний працівник забезпечує подання повідомлення Держфінмоніторингу про особу, яка звернулась до суб'єкта з наміром провести фінансову операцію. Повідомлення про відмову від встановлення ділових відносин з клієнтом складається відповідальним працівником у довільній формі з викладенням обставин, за яких звернувся клієнт, та із зазначенням всієї наявної інформації про нього.

8.6. У разі виявлення фінансової операції, яка містить ознаки такої, що відповідно до Закону підлягає фінансовому моніторингу, працівник суб'єкта, що виявив таку фінансову операцію, в день звернення такого клієнта, але до проведення фінансової операції повідомляє про це відповідального працівника.

На підставі отриманої інформації відповідальний працівник аналізує інформацію про фінансову операцію, та може прийняти рішення про відмову від проведення фінансової операції (відповідно до частини першої статті 10 Закону). У разі прийняття такого рішення відповідальний працівник інформує керівника суб'єкта.

У такому разі в день відмови від проведення фінансової операції відповідальний працівник вносить до реєстру інформацію про таку фінансову операцію та протягом одного робочого дня з дати відмови, але не пізніше наступного робочого дня забезпечує подання повідомлення до

Держфінмоніторингу про відмову від проведення фінансової операції за формою № 2-ФМ, затвердженою Наказом.

8.7. Суб'єкту забороняється встановлювати ділові відносини з юридичними чи фізичними особами, яких включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції. Про спроби встановлення ділових відносин такими особами суб'єкт зобов'язаний негайно повідомляти спеціально уповноваженому органу.

У разі виявлення суб'єктом за результатами внесення змін до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, особи клієнта (з яким установлені ділові відносини), яку включено до зазначеного переліку, суб'єкт зобов'язаний негайно повідомити Держфінмоніторинг про таку особу.

8.8. Суб'єкт в порядку, встановленому Держфінмоніторингом, зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта у випадках, визначених законодавством.

Суб'єкт має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит суб'єкта щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії).

9. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ, РЕЄСТРАЦІЇ, А ТАКОЖ ПОДАННЯ ДО ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ, ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО МОЖЕ БУТИ ПОВ'ЯЗАНА З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ (ВІДМИВАННЯМ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, АБО ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ ЧИ ФІНАНСУВАННЯМ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

9.1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу та операцій, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення здійснюється суб'єктом до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, на підставі:

- ознак операцій, які відповідно до законодавства у сфері фінансового моніторингу підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
- оцінки ризику проведення фінансових операцій з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення на підставі критеріїв ризику, визначених розділом 5 цих Правил;
- типологічних досліджень у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом;
- рекомендацій та роз'яснень Держфінмоніторингу.

9.2. Виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу здійснюється у такому порядку:

а) працівник, який відповідає за проведення фінансової операції, проводить аналіз документів або інформації, отриманих для проведення такої операції, та у разі виявлення підстав для віднесення операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу, в цей же день повідомляє про це відповідального працівника;

б) відповідальний працівник перевіряє отриману інформацію і, у разі її підтвердження, приймає рішення про віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу;

в) відповідальний працівник забезпечує реєстрацію такої фінансової операції у Реєстрі операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, не пізніше наступного робочого дня з дня її виявлення та направлення повідомлення Держфінмоніторингу у строки, визначені Законом.

9.3. Заходи, спрямовані на з'ясування належності операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу, або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення, включають:

а) з'ясування суті та мети здійснення операції, в тому числі шляхом отримання додаткових документів, відомостей, пояснень тощо, що стосуються операції;

б) проведення аналізу відповідності фінансових операцій, що провадяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан;

в) здійснення управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, в тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом.

9.4. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторинг про:

а) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу - не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;

б) свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій. Повідомлення здійснюється у порядку, визначеному розділом 11 цих Правил;

в) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій. Про такі фінансові операції та їх учасників суб'єкт інформує також визначені законом правоохоронні органи у порядку, встановленому розділом 10 цих Правил.

9.5. При виявленні фінансової операції, що має високий ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, суб'єкт:

а) забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення відповідно до розділів 6 та 7 цих Правил;

б) приймає рішення про направлення до Держфінмоніторингу повідомлення про таку фінансову операцію;

в) вживає додаткові заходи, визначені законодавством для клієнтів з високим ризиком.

9.6. При виявленні фінансової операції, що має середній ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення відповідно до розділів 7 та 8 цих Правил.

9.7. Реєстрація суб'єктом фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, проводиться шляхом внесення відповідної інформації до реєстру.

9.8. До реєстру вноситься інформація про проведення або спробу проведення фінансових операцій:

- що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно статті 16 Закону;
- у проведенні яких суб'єкт відмовив у випадках, визначених статтею 10 Закону та розділом 8 цих Правил;
- стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, чи країн, до яких застосовані міжнародні санкції;
- стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що вони містять ознаки, передбачені у Розділі 14 цих Правил (відповідно до статей 15, 16 Закону);
- проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що їх учасниками або вигодоодержувачами є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовані міжнародні санкції;
- проведення яких було зупинено за рішенням Держфінмоніторингу;
- проведення яких було зупинено за дорученням Держфінмоніторингу, прийнятим з метою

задоволення запиту уповноваженого органу іноземної держави;

- стосовно яких суб'єкт отримав від Держфінмоніторингу запит про подання інформації, зокрема щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій.

9.9. До реєстру вносяться така інформація:

- порядковий номер і дата реєстрації фінансової операції;
- відомості, встановлені в результаті ідентифікації та/або верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення особи, яка проводить фінансову операцію, особи, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, або вигодоодержувача;
- відомості про інших осіб - учасників фінансової операції;
- вид фінансової операції;
- сума, на яку проводиться фінансова операція або здійснюється спроба її проведення;
- валюта, в якій проводиться фінансова операція;
- підстави для проведення фінансової операції;
- відомості про фінансові операції, інші операції, пов'язані із зареєстрованою фінансовою операцією (у разі наявності);
- ознаки, за якими фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу;
- інформація про зупинення фінансової операції;
- дата та час проведення, спроби проведення або відмови від проведення фінансової операції;
- додаткова інформація, необхідна для проведення Держфінмоніторингом аналізу фінансових операцій (за наявності);
- прізвище, ім'я, по батькові та посада відповідально працівника, який вніс інформацію до реєстру.

9.10. У разі виявлення фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є особи, включені до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або до яких застосовані міжнародні санкції, суб'єкт у той же день вносить інформацію про таку фінансову операцію до реєстру.

9.11. У разі зупинення фінансових операцій за рішенням (дорученням) Держфінмоніторингу суб'єкт в день надходження такого рішення (доручення) вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

9.12. У разі виявлення інших фінансових операцій, ніж ті, що зазначені в п.9.8 цього Розділу, суб'єкт не пізніше наступного робочого дня після їх виявлення вносить інформацію про такі фінансові операції до реєстру.

9.13. Реєстрацію фінансових операцій проводить відповідальний працівник суб'єкта.

Реєстрацію фінансових операцій, що проводяться у відокремлених структурних підрозділах суб'єкта та подання інформації до Держфінмоніторингу здійснюють відповідальні працівники відповідних структурних підрозділів суб'єкта/відповідальний працівник суб'єкта. Інформація, що подається відповідальним працівником суб'єкта на підставі інформації, що надійшла від відповідального працівника відокремленого підрозділу без статусу юридичної особи, повинна містити реквізити цього відокремленого підрозділу.

9.14. Інформація про фінансову операцію вноситься до реєстру. Реєстр ведеться за Формою 2-ФМ, затвердженою Наказом.

9.15. Паперова форма реєстру має вигляд журналу, який прошито, підписано відповідальним працівником і скріплено печаткою (за наявності) суб'єкта із зазначенням кількості пронумерованих і прошитих сторінок.

9.16. Кожній фінансовій операції, яка внесена до реєстру, присвоюється порядковий номер.

Виправлення відомостей, внесених до реєстру, не допускається. У разі допущення помилки у реєстрі помилковий запис анулюється, а виправлений запис вноситься до реєстру під новим номером і новою датою реєстрації.

9.17. Інформація, що надається відповідальним працівником до Держфінмоніторингу у паперовому вигляді передається поштою з повідомленням про вручення або нарочним.

Відповідальний працівник повинен зберігати документи або копії документів, які свідчать про те, що інформація про фінансові операції, була направлена до Держфінмоніторингу.

9.18. Якщо з будь-яких причин суб'єкт не отримав від Держфінмоніторингу протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації про фінансові операції (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення), такий суб'єкт звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

9.19. Інформація про фінансові операції, яка подається до Держфінмоніторингу у паперовому вигляді, складається із повідомлення та витягу (витягів) з реєстру.

9.20. Інформація про фінансові операції, які підлягають реєстрації в реєстрі, подається за формами, встановленими Наказом на адреси, визначені Держфінмоніторингом.

10. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ ПРО ПІДОЗРИ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ОСІБ АБО ЇХ АКТИВІВ, ЯКЩО Є ПІДСТАВИ ВВАЖАТИ, ЩО ВОНИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗЛОЧИНОМ, ВИЗНАЧЕНИМ КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

10.1. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторинг про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, щодо яких є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансової операції, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації такої фінансової операції.

10.2. Інформацію про підозру суб'єкт подає до Держфінмоніторингу у довільній формі за підписом керівника суб'єкта або відповідального працівника.

Така інформація повинна містити, зокрема, найменування суб'єкта, відомості про осіб, що підозрюються, вид активу, підстави для виникнення підозри та іншу наявну інформацію.

Повідомлення повинно містити дату ініціювання проведення відповідної фінансової операції, опис її суті, сторони такої операції, відомості, які були підставою для виникнення підозри.

11. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ ТА ВІДПОВІДНИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПРО ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, СТОСОВНО ЯКИХ Є ПІДСТАВИ ПІДОЗРЮВАТИ, ЩО ВОНИ ПОВ'ЯЗАНІ, СТОСУЮТЬСЯ АБО ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

11.1. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторинг про фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформує про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи.

11.2. Повідомлення до правоохоронних органів здійснюється у довільній формі у вигляді листа з описом фінансової операції, що включає:

— відомості, встановлені в результаті ідентифікації особи, яка проводить фінансову операцію, особи, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, або вигодоодержувача;

— відомості про інших осіб - учасників фінансової операції;

— вид фінансової операції;

— суму, на яку проводиться фінансова операція або здійснюється спроба її проведення;

— валюту, в якій проводиться фінансова операція;

— підстави для проведення фінансової операції;

— ознаки, за якими фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу;

— інформація про зупинення фінансової операції;

— дату та час проведення, спроби проведення або відмови від проведення фінансової операції.

Повідомлення до правоохоронних органів готується та направляється за підписом керівника суб'єкта поштою з повідомленням про вручення, кур'єрським або фельд'єгерським зв'язком або нарочним.

12. ОПИС ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАПОБІГАННЯ РОЗГОЛОШЕННЮ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПОДАЄТЬСЯ ДО ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ, ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ З ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

12.1. Для забезпечення конфіденційності інформації щодо фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та/або можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та запобігання розголошенню інформації (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка), що подається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від Держфінмоніторингу) суб'єкта здійснює наступні заходи:

- обмеження кола осіб, які мають відкритий доступ до інформації стосовно фінансового моніторингу, директором та відповідальним працівником. Тільки директор та відповідальний працівник (особи, що тимчасово виконують їх обов'язки) мають право вільно працювати з усією інформацією стосовно фінансового моніторингу, усі інші працівники можуть мати доступ до цієї інформації тільки у разі отримання письмової згоди директора суб'єкта;
- обмеження кола осіб, які спілкуються з Держфінмоніторингом, директором та відповідальним працівником. Тільки директор та відповідальний працівник мають право (як усно так і письмово) спілкуватися з Держфінмоніторингом;
- зберігання усіх документів стосовно фінансового моніторингу у сейфі з обмеженим доступом;
- передача всієї вхідної кореспонденції від Держфінмоніторингу відповідальному працівнику у день її одержання без догляду, реєстрації та відкриття працівником, який її одержав (із зазначенням цього у відповідних посадових інструкціях);
- реєстрація кореспонденції з питань фінансового моніторингу відповідальним працівником в окремому журналі, до якого треті особи мають доступ виключно за згодою відповідального працівника та за погодженням з директором суб'єкта;
- проведення серед працівників суб'єкта роз'яснювальної роботи щодо відповідальності за розголошення інформації (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка), що подається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від Держфінмоніторингу).

12.2. Суб'єкт зобов'язаний вживати заходів щодо запобігання розголошенню (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка) інформації, що подається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від Держфінмоніторингу).

12.3. Подання суб'єктом інформації Держфінмоніторингу в установленому законодавством порядку не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

12.4. Посадові особи та інші працівники суб'єкта не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за надання Держфінмоніторингу інформації згідно з вимогами Закону.

12.4. Суб'єкт, його посадові особи та інші працівники не несуть відповідальності за шкоду, заподіяну юридичним і фізичним особам у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків під час проведення фінансового моніторингу, якщо вони діяли у межах завдань, обов'язків та у спосіб, що передбачені Законом.

12.6. Працівникам суб'єкта, які подали Держфінмоніторингу інформацію про фінансову операцію та її учасників, забороняється повідомляти про це особам, які брали (беруть) участь у її здійсненні, та будь-яким третім особам.

12.7. Працівникам суб'єкта, які одержали запит Держфінмоніторингу щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї

масового знищення, та/або надали відповідь на такий запит Держфінмоніторингу, забороняється інформувати про це осіб, які брали (беруть) участь у здійсненні фінансових операцій, визначених у запиті або відповіді, а також будь-яких третіх осіб.

12.8. Суб'єкт забезпечує зберігання та захист інформації, що стосується ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта та осіб, які є учасниками фінансової операції, відповідно до розділу 15 цих Правил.

12.9. Працівники суб'єкта, задіяні у проведенні фінансового моніторингу, з метою забезпечення запобігання розголошенню інформації з питань фінансового моніторингу, повинні бути письмово попереджені, відповідно до Програми, про дисциплінарну відповідальність за порушення вимог внутрішніх документів суб'єкта з питань фінансового моніторингу та передбачену законодавством кримінальну та адміністративну відповідальність за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення згідно норм чинного законодавства.

13. ПОРЯДОК НАДАННЯ НА ЗАПИТ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ ІНФОРМАЦІЇ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЩОДО ВІДСТЕЖЕННЯ (МОНІТОРИНГУ) ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ КЛІЄНТА, ОПЕРАЦІЇ ЯКОГО СТАЛИ ОБ'ЄКТОМ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

13.1. У разі отримання суб'єктом запиту Держфінмоніторингу про надання додаткової інформації про фінансову операцію, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформації, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до Закону, така інформація надається суб'єктом протягом одного робочого дня з дня надходження запиту.

У разі отримання суб'єктом запиту Держфінмоніторингу про надання іншої, не зазначеної вище, додаткової інформації, така інформація надається суб'єктом протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк погоджений у встановленому порядку із Держфінмоніторингом.

13.2. Інформацію на запит Держфінмоніторингу суб'єкт подає на паперових носіях разом із супровідним листом, в якому зазначається перелік документів (копій документів), що подаються. Копії документів повинні бути засвідчені підписом керівника суб'єкта, скріплені печаткою (за наявності).

13.3. У разі отримання від Держфінмоніторингу запиту про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу суб'єкт здійснює наступні дії:

- повідомляє Держфінмоніторинг про операції, які будуть здійснені впродовж періоду, зазначеного у запиті, не пізніше наступного робочого дня після проведення кожної фінансової операції, крім операцій, про які він відповідно до Закону та в строки, встановлені Законом, зобов'язаний повідомляти;
- протягом десяти робочих днів з дати отримання запиту повідомляє Держфінмоніторинг про здійснені операції, про які раніше не було повідомлено.

13.4. У разі відсутності інформації про фінансові операції за період, визначений у запиті, суб'єкт направляє Держфінмоніторингу довідку про відсутність таких фінансових операцій, з посиланням на дату та номер запиту. Така довідка на запит про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, які будуть здійснені, надсилається у строк, який не перевищує п'яти робочих днів після закінчення визначеного у запиті періоду.

14. ПОРЯДОК ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

14.1. Суб'єкт має право зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), яка (які) містить (містять) ознаки операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки

вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, та зупиняє здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо її учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), і в день зупинення повідомляє Держфінмоніторинг в установленому законодавством порядку про таку (такі) фінансову (фінансові) операцію (операції), її (їх) учасників. Таке зупинення фінансових операцій здійснюється на два робочих дні з дня зупинення (включно).

14.2. Зупинення фінансових операцій суб'єктом здійснюється за наказом керівника за поданням відповідального працівника. Такі накази керівника повинні містити відомості про клієнта, фінансові операції, номери рахунків, що задіяні у проведенні операції та реквізити рішень Держфінмоніторингу (за наявності).

Такі накази зберігаються суб'єктом протягом п'яти років після завершення фінансової операції.

14.3. Перед здійсненням кожної фінансової операції працівник, який забезпечує здійснення такої фінансової операції, перевіряє наявність серед учасників операції або вигодоодержувачів за нею осіб, яких включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності.

За фактом виявлення такої особи (осіб) інформація про таку операцію негайно передається до відповідального працівника або особи що його замінює, шляхом складання довідки.

14.4. Відповідальний працівник аналізує документи, надані працівником, який забезпечує здійснення фінансової операції, з метою підтвердження висновку працівника про виявлення серед учасників фінансової операції особи, яку внесено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності.

У разі підтвердження висновку або самостійного виявлення відповідальним працівником фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, відповідальний працівник негайно інформує про це керівника суб'єкта у порядку, передбаченому цими Правилами, для прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції.

14.5. У разі прийняття керівником суб'єкта рішення про зупинення проведення фінансової операції відповідальний працівник в цей день повідомляє Держфінмоніторинг у формі, що визначена Держфінмоніторингом. Повідомлення подаються до Держфінмоніторингу на паперовому носії (нарочним, фельд'єгерською чи кур'єрською поштою, факсимільним зв'язком).

Повідомлення подається до Держфінмоніторингу із дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

14.6. Відповідальний працівник зобов'язаний упевнитись, що направлені повідомлення отримані Держфінмоніторингом у день їх відправлення.

14.7. У разі отримання суб'єктом рішення (доручення) від Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції на строк до п'яти робочих днів керівник суб'єкта видає наказ про подальше її зупинення на строк, встановлений Держфінмоніторингом та вчиняє дії, передбачені цими Правилами.

Подальше зупинення фінансової операції здійснюється за наказом керівника суб'єкта.

14.8.-Суб'єкт поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом протягом двох робочих днів рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції;

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом протягом строку, зазначеного в рішенні Держфінмоніторингу про подальше зупинення відповідних фінансових операцій відповідно до частини другої статті 17 Закону, повідомлення про скасування Держфінмоніторингом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової операції;

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідної фінансової операції, зазначеної у рішенні Держфінмоніторингу про продовження зупинення відповідної

фінансової операції;

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу відповідно до частини п'ятої статті 23 Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Поновлення фінансової операції здійснюється за відповідним наказом керівника суб'єкта.

14.9. У разі якщо на момент отримання відповідного рішення Держфінмоніторингу фінансова операція та/або видаткові фінансові операції проведені, суб'єкт забезпечує моніторинг такої фінансової операції та/або видаткових фінансових операцій і в цей день повідомляє Держфінмоніторинг про неможливість зупинення такої фінансової операції та/або видаткових фінансових операцій у зв'язку з її проведенням із зазначенням підстав для її проведення.

14.10. На наступний день після настання терміну до якого була зупинена фінансова операція, суб'єкт поновлює її проведення. Поновлення фінансової операції здійснюється за наказом керівника суб'єкта.

14.11. У разі отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення чи поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції суб'єкт вчиняє дії, передбачені цим Розділом для зупинення чи поновлення фінансових операцій.

14.12. Суб'єкт повідомляє клієнта (у разі його звернення) про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

15. ПОРЯДОК ЗБОРУ І ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТІВ ЩОДО ІДЕНТИФІКАЦІЇ, ВЕРИФІКАЦІЇ ТА ВИВЧЕННЯ КЛІЄНТІВ, ОЦІНКИ ТА ПЕРЕОЦІНКИ РИЗИКІВ, А ТАКОЖ УСІХ ДОКУМЕНТІВ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ОПЕРАЦІЇ ТА ДІЛОВИХ ВІДНОСИН З КЛІЄНТОМ

15.1. Суб'єкт забезпечує зберігання та захист офіційних документів, інших документів що стосуються ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів (представника клієнта) та осіб, які є учасниками фінансової операції (далі - Документи).

15.2. Документи стосовно ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (представника клієнта) збираються до/або під час встановлення ділових відносин, вчинення правочинів, але до проведення фінансової операції, шляхом отримання від нього офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій. Документи ретельно перевіряються після чого з них робляться ксерокопії (у разі неможливості залишити оригінал або належним чином завірені копії).

Документи перевіряються, формуються по клієнтах, прошиваються разом. На прошивці ставиться розпис відповідального працівника та печатка суб'єкта за наявності

15.3. Документи зберігаються у спеціально обладнаному сховищі (сейфі), яке виключає несанкціонований доступ до документів третіх осіб.

Суб'єкт відповідно до Закону та Правил зберігає офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції або припинення ділових відносин.

15.4. У разі знищення, втрати або пошкодження документів до закінчення строку їх зберігання незалежно від причин, суб'єкт в триденний строк після встановлення таких фактів повідомляє про це Держфінмоніторинг рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

15.5. У разі продовження Держфінмоніторингом строку зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів) вивчення клієнтів, та осіб які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій суб'єкт забезпечує подальше зберігання документів на строк, встановлений Держфінмоніторингом.

16. ПОРЯДОК ВЧИНЕННЯ ДІЙ ЩОДО НАПРАВЛЕННЯ ЗАПИТІВ ДО ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МЕТОЮ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ, ПОКЛАДЕНИХ НА СУБ'ЄКТА ЗАКОНОМ

16.1. З метою виконання завдань суб'єкта первинного фінансового моніторингу, суб'єкт має право звертатися із запитом до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, Національного банку України, юридичних осіб, які в установленому законодавством порядку інформують про результати розгляду такого запиту.

16.2. Суб'єкт має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 08.09.2015 р. N 693 «Порядок надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта»).

16.3. На запит суб'єкта інформацію про клієнта надають:

- державні органи – Мін'юст, ДФС, ДМС та відділи державної реєстрації актів цивільного стану;
- державні реєстратори.

16.4. Запит готується відповідальним працівником, підписується керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки, скріплюється печаткою (за наявності) та надсилається за місцезнаходженням відповідного державного органу, державному реєстратору у письмовій формі. Запит може надсилатися також в електронній формі. Формат електронної взаємодії та форма надання інформації визначаються державними органами відповідно до вимог законодавства щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

16.5. У запиті зазначаються підстави для надання державними органами, державними реєстраторами інформації про клієнта, її перелік та мета використання такої інформації. До запиту додається копія довідки про обліковий ідентифікатор.

16.6. Інформація про клієнта, яку отримує суб'єкт від державних органів, державних реєстраторів, є інформацією з обмеженим доступом та використовується виключно з метою виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт забезпечує зберігання та використання інформації про клієнта відповідно до вимог законодавства, запобігання несанкціонованому доступу та поширенню такої інформації.

16.7. Суб'єкт веде реєстр запитів до державних органів, державних реєстраторів, який повинен містити вихідні реквізити запиту, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи або повне найменування юридичної особи, інформація про яких запитується, підстави для надсилання запиту та реквізити листа державного органу, державного реєстратора з інформацією, що надійшла у відповідь на запит суб'єкта.

17. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНІХ ПЕРЕВІРОК ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА НА ПРЕДМЕТ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

17.1. Перевірка діяльності суб'єкта на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється один раз на календарний рік.

17.2. Перевірка призначається керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки, та оформляється розпорядчим документом.

Строк проведення перевірки та питання перевірки визначаються в розпорядчому документі.

17.3. Питання перевірки охоплюють:

- виконання заходів, передбачених Програмою;
- виконання заходів, передбачених відповідною програмою навчання;
- відповідність Правил і Програми вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- дотримання вимог Правил;
- відповідність оцінки ризику критеріям, встановлених законодавством;
- дотримання працівниками вимог щодо зберігання документів з питань фінансового моніторингу.

17.4. Керівник суб'єкта або особа, яка виконує його обов'язки, має право встановити додаткові питання, які підлягають перевірці.

17.5. Перевірка здійснюється працівником (ами) підрозділу внутрішнього аудиту або окремою посадовою особою, що проводить внутрішній аудит (контроль).

17.6. За результатами перевірки складається акт, який підписують особи, які здійснювали перевірку. В акті зазначаються висновки та пропозиції щодо усунення недоліків (у разі необхідності), які були виявлені за результатами перевірки.

Акт перевірки після його підписання направляється керівнику суб'єкта або особі, яка виконує його обов'язки, для інформування та/або вжиття заходів реагування (у разі необхідності).

17.7. Ознайомлення керівника суб'єкта або особи, яка виконує його обов'язки, з актом перевірки підтверджується підписом.